

Професионална гимназия по керамика
гара Елин Пелин, общ. Елин Пелин, обл. Софийска,
ул. "Райко Даскалов" №1, тел. 0725 61275,
e-mail: pgk_elin_pelin@abv.bg

ПЛАН
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОБУЧЕНИЕ И/ИЛИ ВЪЗПИТАНИЕ
УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

I. Въведение

Настоящият план е разработен във връзка с предоставянето на равни възможности за обучение и/или възпитание на учениците от Професионална гимназия по керамика и има за цел осигуряване на качествено образование, целящо развитието на потенциала на всеки ученик и постигане на неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Постигането на тази цел изисква:

- определяне на индивидуалните потребности на всеки ученик;
- подкрепата за личностно развитие, предоставяна в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик;
- предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- разграничаване на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях;
- предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици;

II. Анализ на реалната ситуация

В Професионална гимназия по керамика се обучават 185 ученици, разпределени в 11 паралелки от VIII до XII клас.

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, със специални образователни потребности (СОП), както и ученици от ромски етнос. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация.

Съгласно чл. 3 от ЗПУО *„образованието е национален приоритет и се гарантира чрез прилагането на следните принципи:*

- единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

III. Необходими условия и субекти, участващи в предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание.

1.Културно-образователна среда.

Необходимо е реализиране на оптималната организация, проектиране, създаване и поддържане на адекватна културно-образователна

среда, която не само да осигурява емоционален комфорт на децата и учениците, но и да подкрепя и стимулира тяхното развитие. Културно-образователната среда е комплексно понятие, изразяващо единството на културата и образованието като взаимно допълващи се аспекти на социалния живот. Оптималната образователна среда е архитектурно достъпна и наситена със специализирано оборудване и технически средства. Средата е източник за психично развитие за децата. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие. За правилното функциониране на детето/ученика в образователната среда не е достатъчна само интелектуална ориентация, необходимо е и съответно емоционално отношение към заобикалящите го явления, за да може да се ръководи от него при вземането на решения за действие. Приобщаващата среда създава условия за учене заедно с другите, където учителите и учениците са една общност, където детето е център на системата и постоянно се насърчава активното му участие в ученето. Такава среда е приятелска, тя прави училището привлекателно и дава възможност не само децата и учениците да се обучават ефективно, но и учителите се развиват професионално. Тя създава възможности всички да бъдат заедно, да изграждат отношения, да създават приятелства, независимо от различията между тях.

2. Педагогическите специалисти.

Педагогическите специалисти трябва да намерят най-ефективните начини за позитивно общуване и подкрепа, така че учениците с различни способности и начини за взаимодействие и учене да могат да се включват пълноценно в образователния процес, да разбират и да участват. Те следва да умеят да променят задачите и да проявяват гъвкавост, когато определени изисквания са трудни за някои деца. Съвместното обучение на деца с различни способности и диференциацията на задачите са ключови инструменти за постигане качество на образованието на всички деца, което изисква педагогическите специалисти да използват и развиват комбинации от творчески стратегии за обучение и сътрудничество, защото със своето професионално поведение задават модели на отношение, които неизбежно се възпроизвеждат от децата и непедagogическия персонал. Основни действащи лица в предоставянето на равни възможности за обучение и възпитание са компетентните учители. Те са педагогически подготвени и професионално ангажирани да изпълняват политиката на държавата за превенция на изключването, да взаимодействат с децата и учениците, да създават и поддържат

благоприятна среда за образование чрез максимално използване на силните страни на всеки ученик и ресурсите на всички участници и фактори в културно - образователното пространство. Това предполага педагозите да се запознаят с добри практики и работещи модели и технологии и да конструират свой собствен опит, като изпълняват отговорно функциите си в разпознаването и посрещането на индивидуалните образователни потребности на децата; да планират и работят в екип с другите професионалисти, да взаимодействат активно с местната общност. Това от своя страна налага своевременна и постоянна квалификация на учителите, повишаване на техния статут и стандарт на живот, активно съдействие и подкрепа за професионалното им развитие.

3. Технологии за осъществяване на равни възможности за обучение и възпитание.

Технологиите на педагогическо взаимодействие, отразяват многообразието на социалния и природния свят и позволяват нужната гъвкавост на използването им, което да се отразява върху формите, методите и средствата на обучение. Те също така дават възможност за участие на всички деца и ученици в образователния процес.

В тези технологии активно могат да се използват разнообразни дейности и форми на активност за децата, като ролеви игри, говорене, слушане, движение, пеене, рисуване, драматични игри и инсценировки, конструирание, разглеждане на книги и картини, аудио- или видеоматериали и компютри, разходки и др.

Центрираното върху децата и учениците педагогическо взаимодействие изисква още да се разшири използването на практическите действия от тяхна страна, основани на личния им опит, да се акцентира върху съвместната им дейност, като тя постепенно се развива и обогатява. Посочените дейности следва да въвличат емоционално децата и учениците и да превръщат процесите на общуване и на учене във вълнуващо и забавно преживяване. Технологиите на педагогическо взаимодействие се разгръщат в интерактивна образователна среда, която да активизира всяко дете и ученик да се развива самостоятелно и във взаимодействие с другите. Те са мощен инструмент за утвърждаване на правата на човека и насърчаване на толерантност към различието, чрез тях могат да се преодоляват културни, етнически, религиозни и други различия. Познавателното съдържание, включено в технологиите на педагогическо взаимодействие с децата от предучилищна и училищна възраст, следва да представя елементи от културната

идентичност на децата и учениците, за да може да се развие като предпоставка за включване на деца и ученици от различни етноси и националности.

4. Сътрудничество със семейството и общността.

Предоставянето на равни възможности за обучение и възпитание е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви връзки на образователната институция и семейството на основата на общия интерес за развитието на детето или ученика. Родителите са били и продължават да бъдат важна движеща сила в процесите, свързани с обучението и възпитанието на децата и учениците. Тяхното мнение следва да се зачита и уважава, тъй като те най-добре познават децата си и най-много искат децата им да бъдат приети от педагогическите специалисти и от връстниците си, да имат приятели и да водят нормален живот. Те имат право да бъдат информирани, да участват активно, да присъстват, винаги да знаят какво се случва с техните деца в училището и когато е необходимо, заедно с учителя да оказват подкрепа на нуждаещите се деца. В този план логично се налага изискването между родителите и педагогическите специалисти да има позитивни отношения, защото ефективно партньорство се случва, когато има сътрудничество, комуникация и най-вече доверие между родители и професионалисти. Ценностите на семействата, обществените лидери и други членове на общността са важни за приобщаване на всички ученици в образованието и за успеха им.

Общността е най-добрият сътрудник при включване първо в образованието и в последствие в обществото. От особена важност е между образователните институции, семействата и общностите да се приеме и утвърждава принципът на партньорство, да се подобри сътрудничеството между тях и да се разшири обхватът на участниците и дейностите, насочени към популяризиране на идеите на приобщаващото образование като адекватен отговор на правата на децата и учениците, ликвидиране на дискриминацията и изключването.

IV. Мерки за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището.

Мерки за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

I. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие

1. Ранно оценяване развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения.
2. Определяне на необходимост от допълнителни подкрепа за ученици, които не владеят български език.
3. Оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа.

II. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището

1. Гарантиране участие и изява на всички ученици в училището.
2. Включване в дейности за ранно оценяване, с оглед превенция на обучителните затруднения.
3. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
4. Библиотечно-информационно обслужване.
5. Поощряване с морални и материални награди.
6. Кариерно ориентиране на учениците.
7. Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
8. Предоставяне на логопедични консултации, като превенция на комуникативни и обучителни затруднения.
9. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците, с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
10. Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
11. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

III. Изграждане на позитивен психологически климат

1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците.

3. Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение.
4. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.
4. Групова работа с ученици; кризисна интервенция.
5. Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището.
6. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

Мерки за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата:

I. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

1. Издаване на заповед от директора за сформирание на Екип, който да изготви оценка на ученика.
2. Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
3. Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: психолог, логопед и ресурсен учител, в зависимост от конкретния случай
4. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост
5. Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.
6. При несъгласие с оценката, родителят има право да подаде заявление до Директора на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ за повторна оценка на индивидуалните потребности.
7. При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.
8. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните потребности на детето.

II. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.
2. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.
3. Училището предоставя условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.
4. Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.
5. Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.
6. Училището осигурява или съдейства за осигуряването на необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
7. Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.
8. Училището осигурява при необходимост специализирани учебни програми.
9. Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи, степени на образование на учениците в системата на училищното образование.

III. Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за конкретно дете със СОП, с изявени дарби или в риск за всяка учебна година.
2. В екипа участват: психолог, логопед, ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти, според индивидуалните потребности на детето.
3. Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето.
4. Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.
5. Директорът на училището изпраща копие от протокола с оценката и решението на екипа за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика със специални образователни потребности в регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в 3дневен срок от извършването на оценката за одобряване на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

V. Дейности по изпълнение на плана

Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Отговорник	Цели/Забележка
1. Осъществяване на индивидуална и групово работа	Учебна 2023/2024 година	Обогатяване на образователната среда със специализирано оборудване, технически средства и дидактически материали	Директор	Осигуряване на кабинети за оказване на допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП
2. Организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП, обучителни трудности, деца в риск, надарени деца и др.	Учебна 2023/2024 година	Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП и обучителни трудности, деца в риск, надарени деца и др.	Директор	Определяне на координатор за осигуряване на подкрепа за личностно развитие.
3. ЕПЛР – -Идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване; - Извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика; -Изготвя и реализира план за подкрепа; - Извършва наблюдения и оценка за развитие на всеки конкретен случай; - Изпълнява и други функции, предвидени по държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.	Учебна 2023/2024 година	Оказване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици: - със СОП; - в риск; - с изявени дарби; - с хронични заболявания.	Директор	Създаване на ЕПЛР за всяко дете или ученик в случай на необходимост от предоставяне на допълнителна подкрепа
4. Осигуряване на допълнителна подкрепа от психолог и логопед от РЦПППО	Учебна 2023/2024 година	Оказване на психологическа подкрепа, логопедична терапия, рехабилитация и	Директор	Осигуряване на специалисти спрямо индивидуалните потребности на децата и учениците

		<i>консултации на допълнителна подкрепа</i>		
<i>5. Ресурсно подпомагане</i>	<i>Учебна 2023/2024 година</i>	<i>Повишаване на резултатите от обучението на учениците със СОП и обучителни трудности</i>	<i>Координатор</i>	<i>Осигуряване на ресурсно подпомагане</i>
<i>6. Осъществяване на екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; - Кариерно ориентиране на учениците; - Осъществяване на занимания по интереси; - Грижа за здравето; - Поощряване с морални и материални награди; - Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; - Превенция на обучителните затруднения; - Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; - Изготвяне на план за подкрепа на детето или ученика; - Допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; - Консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; - - Логопедична работа с учениците; - Психологическа подкрепа. учениците.</i>	<i>Учебна 2023/2024 година</i>	<i>Създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.</i>	<i>Директор Координатор Учители Педагогически специалисти</i>	<i>Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие</i>

<p>7. Анализ на информацията и наблюденията на обучението и развитие на всяко дете; - Оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците.</p>	<p>Учебна 2023/2024 година</p>	<p>Регистриране на деца и ученици, на които ще се оказва допълнителна подкрепа</p>	<p>Координатор, класни ръководители, специалисти</p>	<p>Идентифициране на деца и ученици, които се нуждаят от допълнителна подкрепа</p>
<p>8. Тренинги за екипна работа и групова сплотеност; - Оказване на диференцирана грижа за всички деца и ученици, създаване на доверие, сигурност и защита; - Отбелязване на Ден на толерантността; - Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците; - Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение; - Групова работа с ученици кризисна интервенция; - Поддържане на непрекъснатата връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището; - Организиране на „Дни на отворените врати“</p>	<p>Учебна 202382024 година</p>	<p>Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.</p>	<p>Директор Психолог Учители Педагогически специалисти</p>	<p>Изграждане на позитивен психологически климат в училищната среда</p>
<p>9. Осигуряване на допълнителна квалификация на учителите и педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, запознаят с добри практики и работещи модели и</p>	<p>Учебна 2023/2024 година</p>	<p>Компетентни учители и педагогически специалисти професионалисти, които да взаимодействат активно с местната общност.</p>	<p>Директор</p>	<p>Активно съдействие и подкрепа за професионално развитие на педагогическите специалисти</p>

<i>технологии.</i>				
<i>10. Включването на деца и ученици от уязвимите групи в извънкласни и извънучилищни дейности, кръжоци, ателиета, клубове и др.</i>	<i>Учебна 2023/2024 година</i>	<i>Осмисляне на свободното време и развиване на личностния потенциал на децата и учениците</i>	<i>Педагогически специалист</i>	<i>Развитие на силни страни и творчески умения на деца и ученици</i>
<i>11. Индивидуална работа с ученици със СОП и на ученици от уязвими групи</i>	<i>Учебна 2023/2024 година</i>	<i>Развиване на личностния потенциал на децата и учениците. Повишаване на резултати от обучението.</i>	<i>Педагогически специалист</i>	<i>Стимулиране на личностни изяви на деца и ученици от уязвими групи и учениците със СОП.</i>
<i>12. Съвместни дейности с община, МКБППМН, ДСП – отдел „Закрила на детето“, ДПС-инспектор- РПУ и др.</i>	<i>Учебна 2023/2024 година</i>	<i>Намален брой отпадащи ученици</i>	<i>Педагогически специалисти и др.</i>	<i>Превенция на отпадането на деца и ученици от училище.</i>
<i>13. Организиране и провеждане на родителски срещи и настоятелства.</i>	<i>Учебна 2023/2024 година</i>	<i>Активно включване на родителите в училищния живот</i>	<i>Директор Учители Педагогически специалисти</i>	<i>Успешно партньорство с родителите или настойниците на децата и учениците.</i>

Представеният документ е изготвен за училище със следните характеристики:

- ✓ Професионална гимназия, неспециализирано, общинско; в с. гара Елин Пелин*
- ✓ В училището се обучават 185 ученици от VIII до XII клас.*
- ✓ В училището се обучават 3-ма ученика със специални образователни потребности.*
- ✓ Учениците с различен етнически произход (ромски) са около 60% от общия брой на учениците.*
- ✓ Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Ученически съвет, училището осъществява пълноценно сътрудничество с други училища.*
- ✓ Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители, както и на такива, които за известен период са били извън системата на училищното образование.*

✓ *Училището развива активна дейност по европейски и международни проекти.*

Планът за предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание е приет на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 14 от 14.09.2023 г.) и е утвърдена със заповед на директора на училището.

Забележка: Планът може да бъде актуализирана по реда на нейното утвърждаване.

